

Kerkuil Achterhoek en Liemers jaarverslag 2018

Broedsels

2018 bleef landelijk gezien, achter bij 2017. Op het moment van schrijven staat de landelijke teller op ruim 2400 broedparen. Daarbij moet vermeld worden, dat nog niet alle regio's hun gegevens hebben aangeleverd. Waarschijnlijk komen we rond de 2600 broedparen uit. Dat is aanmerkelijk minder dan de 3300 broedparen van 2017. De meeste regio's laten een terugval zien van 3 tot soms meer dan 40 %.

In sommige regio's speelt ook de onderbezetting van de vrijwilligers een rol. Door het achterwege blijven van aanwas van jonge werkgroepleden, blijven in sommige regio's een aantal kasten niet gecontroleerd.

In ons werkgebied begonnen 139 kerkuilenparen aan het eerste broedsels, waarvan 130 paren met succes. 427 jongen werden als geringd ('uitgevlogen') geregistreerd, gemiddeld 3,0 per aangevangen broedsel. Deze 3.0 uitgevlogen jongen komen net als in 2017 exact overeen met het landelijke gemiddelde. Ver boven het maaiveld uitkomen past ook in 2018 schijnbaar niet bij de Achterhoekers en ook niet bij de kerkuilen in onze streek.

Over de laatste zes jaren werden gemiddeld 3 jongen per succesvol broedsel geringd. 2018 zit dan precies op het gemiddelde.

In 2018 werden geen tweede broedsels geregistreerd, landelijk ging het slechts om 20 exemplaren.

jaar	Aantal eerste en tweede broedsels	Uitgevlogen jongen	Pullen per nest
2013	46	106	2.3
2014	86	457	5.3
2015	70	205	2.6
2016	167	669	4
2017	152	561	3.7
2018	139	427	3.07

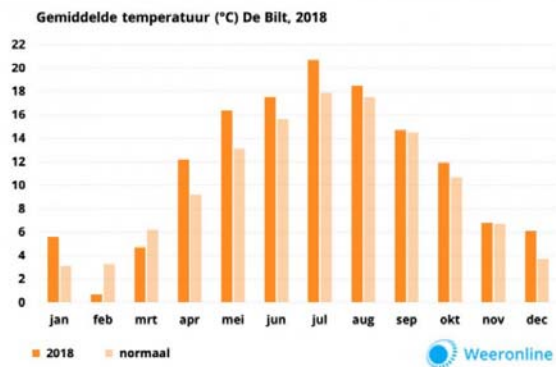
Tabel 1 broedsucces in de laatste jaren.

Tabel 2. Overzicht broedsucces Kerkuil in de Achterhoek en Liemers in 2018 per subregio.

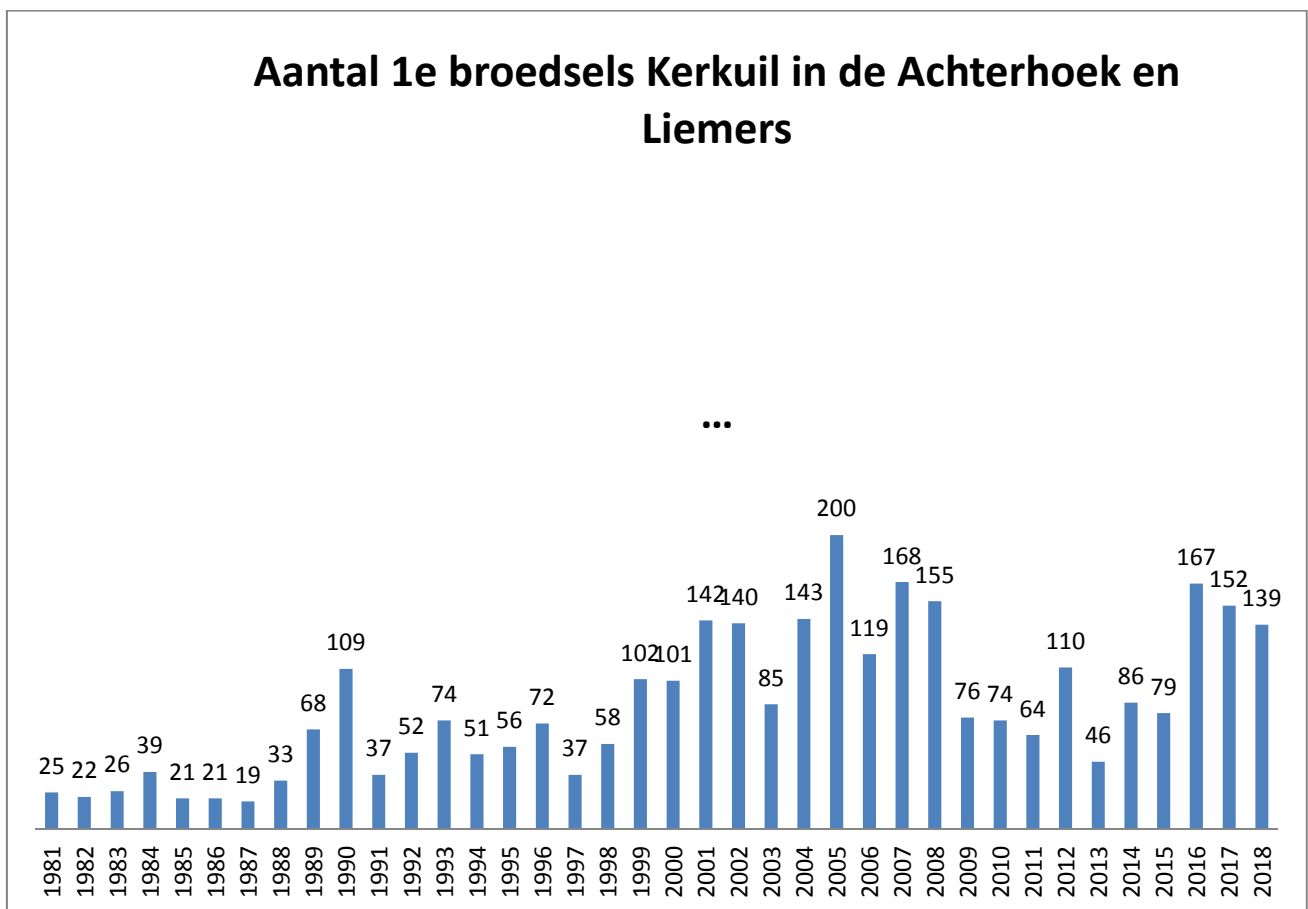
	Aantal* territoria	Eerste broedsels	Waarvan mislukt	Aantal juv. uitgevlogen eerste broedsels	Tweede broedsels	Waarvan mislukt	Aantal juv. uitgevlogen tweede broedsels
Achterhoek west Dick Langwerden	9	9	0	29	0	0	0
Achterhoek west/midden Henk Ten Have Ab Wisselink	24	24	4	60	0	0	0
Achterhoek Midden Joop Mecking	5	5	0	21	0	0	0
Achterhoek Oost Henk Wesselink Johan Arentsen	46	46		160			
Liemers zuid Theo Weijers	19	19	3	64	0	0	0
Liemers west Maarten Hageman Jan Beerntsen	9	7	0	24	0	0	0
Liemers Frans Stam	20	20	1	44	0	0	0
Hengelo Steenderen Wied Hendrix	9	9	1	25	0	0	0
	141	139	9	427	4	0	0

In 2018 hadden we een late winter. Eind februari en begin maart was zeer koud voor de tijd van het jaar. Ook was 2018 droog. Er viel bijna 200 mm minder neerslag dan in gemiddelde jaren.

De late winter kan gevolgen hebben gehad voor de 'startconditie' van de kerkuil. Onbekend is, of de kerkuilen in 2018 veel later waren dan in gemiddelde jaren. De extreme droogte in de zomermaanden heeft mogelijk invloed gehad op de populatieontwikkeling van de veldmuizen.

Aantal 1e broedsels Kerkuil in de Achterhoek en Liemers

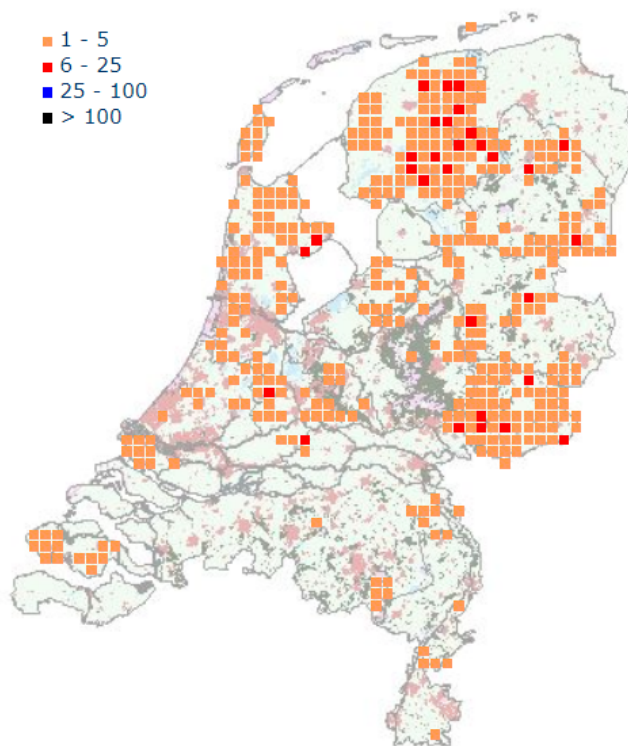

Tabel 2: ontwikkeling van het aantal broedparen vanaf 1981 tot heden.

Nestkaart regionaal

Jaar:

soort:

Atlasblokken met de meeste kaarten

Atlasblok:	Aantal:	Percentage:
4017	11	1,1
1114	9	0,9
1137	9	0,9
4025	9	0,9
1126	8	0,8
1148	8	0,8
2736	8	0,8
4136	8	0,8
0632	7	0,7
0655	7	0,7
1113	7	0,7
1154	7	0,7
2813	7	0,7
0634	6	0,6
0635	6	0,6
1135	6	0,6
1141	6	0,6
1143	6	0,6
1151	6	0,6
1236	6	0,6

Op het overzicht zijn de ingebrachte nest kaarten in de SOVON database te zien van de kerkuil in 2018. Onze oproep twee jaar geleden gedaan op de regionale bijeenkomst van de kerkuilenwerkgroep heeft geresulteerd in de invoer van vrijwel alle gegevens in 'nestkaart' van SOVON. Opvallend is, dat het best bezette blok maar liefst 11 broedende kerkuilen per atlasblok heeft. De vraag is, in hoeverre wij broedende kerkuilen missen.

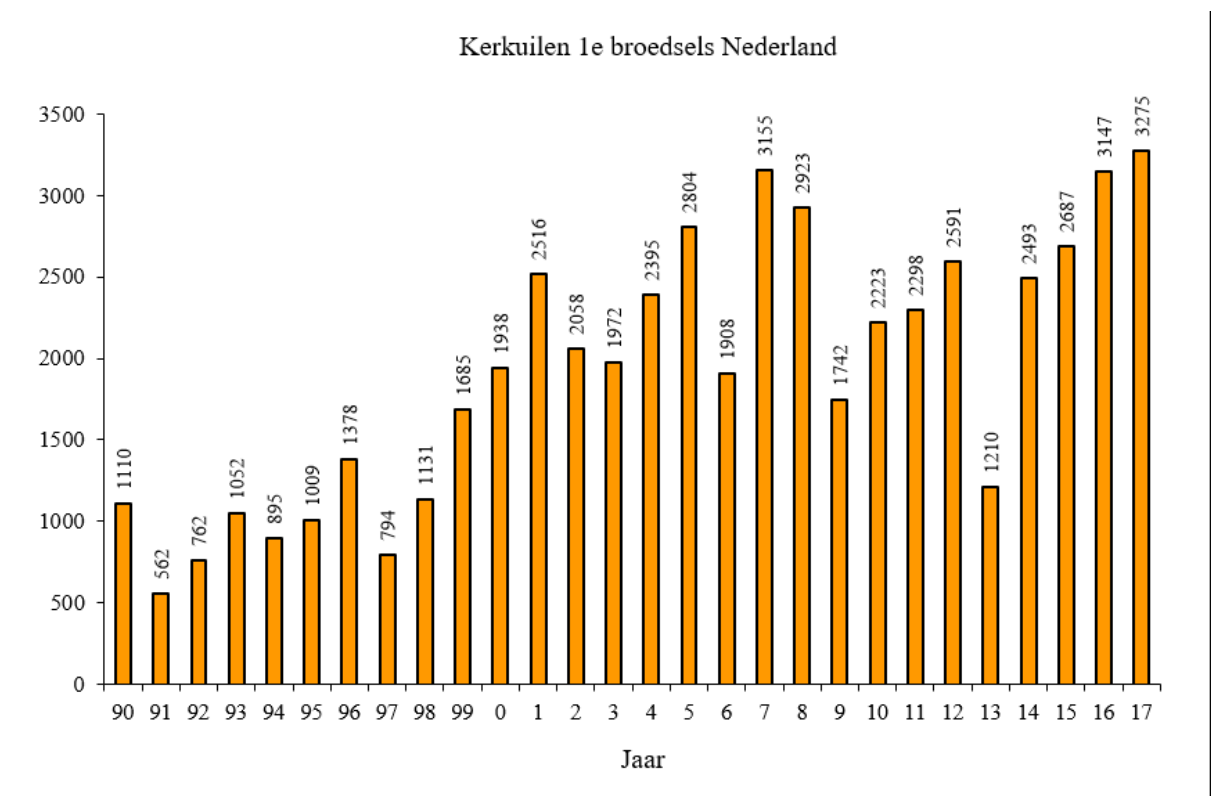
Landelijk ontwikkeling van de kerkuilenpopulatie.

2018	totaal 1e broed	waarvan mistukt 1e broed	aantal juv 1e broed	met gecontroleerd 1e broed	gem uitgevlogen	Totaal 2e broedsels	aantal juv 2e broed	waarvan mistukt 2e broed	gem uitgevlogen	3e Broed	Uitgevlogen	2017		kosten in de regio
Groningen	108	5	340		3,1	3	3	1	1,0			138	-22%	495
Friesland	408	20	1217		3,0							439	-7%	1640
Drenthe	208	11	658		3,2	1	4		4,0			385	-46%	
West-Overijssel./ NO Pok	235	16	668		2,8	2	3	1	1,5			344	-32%	
Twente	135	9	561	6	4,2							175	-23%	500
Achterhoek-Noord	72	2	229		3,2							135	-47%	410
Achterhoek-Liemers	139	9	427		3,1							152	-9%	
Veluwe	98	4	283		2,9							192	-49%	840
Betuwe-Oost	36	5	95		2,6	1	5		5,0			49	-27%	
Flevoland / Zuid	61	10	182		3,0							59	3%	
Flevoland / Oost	28	2	102		3,6							29	-3%	89
Utrecht-Betuwe-West	78	2	203		2,6							109	-28%	450
Noord-Holland	154	20	414		2,7	6	18		3,0			176	-13%	900
Zuid-Holland	110	10	274	5	2,5	2	4	1	2,0			169	-35%	
Zeeland	168	19	388		2,3	6	5	3	0,8			176	-5%	577
Noord-Brabant	435	21	1323		3,0							499	-13%	2030
Limburg	118	14	366	3	3,1	2	1	3	0,5			138	-14%	1000
Totaal	2591	179	7730	14	3,0	23	43	9	1,9	0	0	3364	-23%	8931

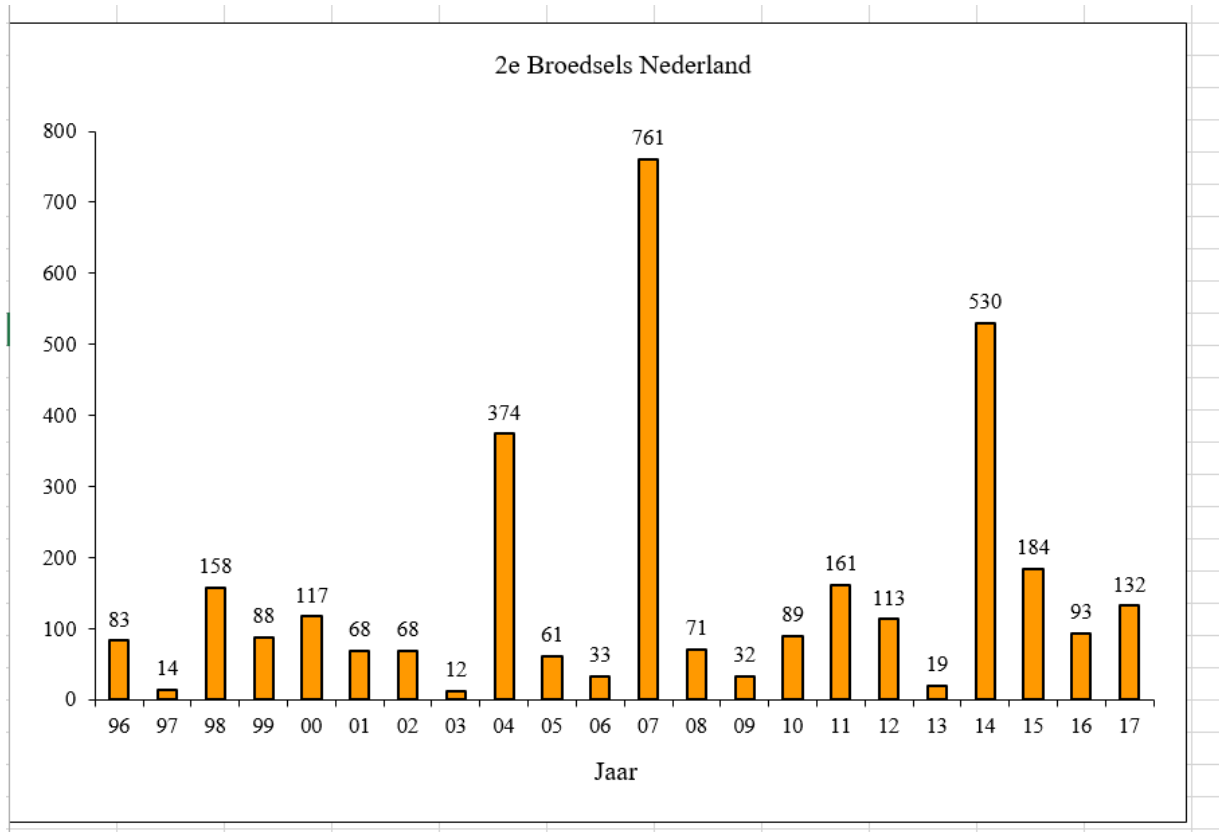
In het overzicht het broedsucces van de kerkuil per regio.

Op de landelijke vergadering werd weer aandacht gevraagd voor de asbestsanering van onder andere agrarische bedrijven. Nog steeds zijn er bedrijven, waar de asbestsanering wordt uitgevoerd in het broedseizoen van de kerkuil, met als gevolg veel kans op verstoring.

Wat meer aandacht over het tijdstip van de uitvoering van de asbestsanering en overleg tussen saneerder, bedrijfshoofd en de kerkuilenwerkgroep kan verstoring van broedende kerkuilen voorkomen.

Grafische weergave van de landelijke ontwikkeling van het aantal broedparen vanaf 1990 tot en met 2017

Wied Hendrix

whendrix@kickxl.nl